บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียน

โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นครพนม

ชื่อผู้วิจัย นายชัยรัตน์ กำลังหาญ

สถานศึกษา โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม

ปีวิจัย 2565

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ อาชีพสำหรับนักเรียน 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน และ 3) ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียนใรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครนพม การวิจัยมี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน ตอนที่ 2 การศึกษาแนวการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน และตอนที่ 4 การประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษานครนพม จำนวน 44 คน และผู้บริหารในโรงเรียนที่มีแนวทางการปฏิบัติที่ดี จำนวน 5 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการปฏิบัติที่ดี แบบสอบถามการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษา และ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ มีค่าความเชื่อมั่น .95 และ .89 ตามลาดับ วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สำหรับนักเรียนโรงเรียนดอน เสียวแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับมาก 2) แนวทางในการบริหารพบว่า ด้านวิชาการ มีการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้อง กับบริบทของพื้นที่ อาชีพในท้องถิ่น และความเปลี่ยนแปลงของสังคม มีการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ฝึก ปฏิบัติจริงและเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ชุมชน หน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมทักษะอาชีพในโรงเรียน ด้านบริหารบุคคล มีการพัฒนาบุคลากรให้เอื้ออำนวยต่อ การพัฒนาทักษะอาชีพนักเรียน ครูได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับทักษะอาชีพที่หลากหลาย ด้านงบประมาณ

มีการวางแผนร่วมกับชุมชนในการใช้ทรัพยากร สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์หรือสื่อสำหรับการเรียนสอนอาชีพและการ จัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ ด้านการบริหารทั่วไปมีการส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษา สถานประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนา ทักษะอาชีพสำหรับนักเรียน พบว่า มี 4 องค์ประกอบ คือ (1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย การบริหารงานหลัก 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป (2) กระบวนการ การบริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ใช้วงจรการบริหารคุณภาพ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง (3) ด้านผลผลิต นักเรียนมีทักษะอาชีพ ประกอบด้วย ทักษะในการทางานและมีรายได้ระหว่าง เรียน และ (4) เงื่อนไขความสำเร็จ เป็นองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การสร้างเครือข่ายและการ ประสานงาน 4) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ การบริหารสถานศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพ

Abstract

Title Development of A School Administration Model for Developing Career

Skills of Students in Don Siao Daeng Phittayakhom School Secondary

Educational Service Area Office Nakhon Phanom

Author Chiarat Kumlangharn

School Don Siao Daeng Phittayakhom School

Academic Year 2022

The objectives of this research were to: 1) study the conditions and guidelines of school administration for developing career skills for students 2) develop the school administration model for developing career skills for students and 3) study the suitability and feasibility of the school administration model for developing career skills for students in in Don Siao Daeng Phittayakhom School Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom. The research procedure consisted of 4 steps as follows. Step 1 was used to study the conditions of school administration for developing career skills for students in schools. Step 2 was used to study the guidelines of school administration for developing career skills, which had good practices of educational administration. Step 3 was used to develop the school administration model for developing career skills for students. Step 4 was used to evaluate the suitability and feasibility of the school administration model. The sample were 44 administrators of schools under Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom and 5 administrators of schools, which had good practices. The research instrument was an interview form, the questionnaire and suitability and feasibility of the model with reliability of 0.95 and 0.89 respectively. The data were analyzed by mean and standard deviation. And content analysis.

The research findings were as follows. 1) The operational conditions of school administration for developing career skills for students in overall and each aspect were at a high level. 2) The administrative guidelines for school administration showed that: Regarding academic affair, developed the curriculum to be flexible and consistent with the school context

and local careers responding to the changes in society, allowed students to do actual practices and learn from a variety of sources which were suitable. Communities and external public and private agencies were involved in planning and promoting career skills in school. Regarding personnel management, personnel development plans were organized to support the development of career skills for student as teachers were acknowledged about a variety of professional skills. Regarding budgeting management, planning with the community to use resources. Supporting materials and tools for teaching and learning and sufficient budget allocation. Regarding general administration, vocational institutes, corporations, and local wisdoms were involved in educational administration. 3) The development of the school administration model showed that the model consisted of four components: (1) inputs, consisted of four major management tasks: academic affair, budgeting, personnel, and general administration; (2) the process of school administration for developing career skills, was done using the four-step quality management cycle: plan, do, check, and act; (3) productivity, students have career skills and earn income while studying; (4) success conditions, was an environmental component consisting of network creation and coordination. 4) The suitability and feasibility analysis in overall was at a high level.

Keywords: model development, school administration, development of career skills